

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autor práce: Jana Uhlíková

Název práce: Současné fyzioterapeutické přístupy ke spasticitě – aplikace Fugl-Meyer hodnocení

Vedoucí práce: MUDr. Petra Sládková

Akademický rok: 20012/2013

1. Přehlednost a členění práce

Práce je přehledně členěna na praktickou a teoretickou část. Teoretická část má 3 celky. První celek se týká úvod do problematiky pacientů po poškození mozku, s důrazem na spasticitu a její diagnostiku a také na hodnocení disability. Druhý celek se zabývá Fugl-Meyer hodnocením (FM hodnocení) a třetí celek se věnuje vybraným fyzioterapeutickým terapeutickým přístupům k ovlivnění spasticity.

Poměr teoretické a praktické části je nevyvážený, převažuje teoretická část, kde je podle mého názoru, zbytečně velká část práce věnována vybraným fyzioterapeutickým přístupům ke spasticitě. Práce sama zaujímá celkem 65 stran včetně příloh a seznamu literatury.

2. Formální náležitosti práce

Studentka používá terminologii odpovídající bakalářské práci, problém je s nejednotným formátováním v příloze práce, viz. str. XV přílohy, kde je obsažena tabulka s označením Skórovací arch (Záznamový formulář).

Autorkou uváděné citace splňují požadavky stanovené citační normou ISO-690, ale na konci většiny z nich postrádám tečku, viz. např. str. 58.

V seznamu použité literatury chybí čísla u jednotlivých titulů, což stěžuje orientaci.

Práce obsahuje celkem 22 titulů v českém jazyce, a anglickém jazyce a řadu elektronických zdrojů, které jsou uvedeny samostatně.

3. Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjistit aplikovatelnost FM hodnocení pro hodnocení motorického výkonu horní končetiny u pacientů se spasticitou.

Jako základní otázku práce si autorka stanovila, „zda lze pomocí FM hodnocení motorického výkonu horní končetiny objektivně zhodnotit míru postižení spasticitou ve fyzioterapii“.

Studentka v základní otázce práce použila špatný pád, kde uvedla, „zda lze pomocí FM hodnocení motorického výkonu horní končetiny objektivně zhodnotit míru postižení **spasticity** ve fyzioterapii“.

4. Přehled problematiky

Ve fyzioterapii je stále nedostatek funkčních objektivních standardizovaných metod a testů, které hodnotí míru motorického postižení u spastických horních končetin.

Vybrané FM hodnocení má velkou výhodu v tom, že při jeho aplikaci není potřeba žádných speciálních a nákladných pomůcek. FM hodnocení se používá v Evropě i USA zcela běžně pro hodnocení míry poškození motorického výkonu spastických horních i dolních končetin.

Vlastní aplikace FM hodnocení má svá pravidla, která se během testování musí striktně dodržovat, včetně počtu 3 opakování, ze kterých se zaznamená nejlepší výkon.

5. Metodologie

Autorka uvádí, že si pro svou bakalářskou práci, která se věnuje praktické aplikaci FM hodnocení, zvolila kvalitativní typ výzkumu.

Studentka během výzkumu pracovala se 4 pacienty z denního stacionáře Kliniky rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN po poškození mozku.

Hlavním kritériem pro výběr pacientů byla přítomnost spastické hemiparézy. Naopak vylučujícím kritériem bylo závažné postižení fatických a kognitivních funkcí, které vyšetřil klinický psycholog a logoped.

Během práce s FM hodnocením autorka využívala přeložený a upravený manuál včetně záznamového listu, který vytvořila ve spolupráci s kolegyní ergoterapeutkou.

6. Přínos pro praxi

Za největší přínos této práce považují kvalitně zpracované kasuistiky, které vyčerpávajícím způsobem popisují prvotně aplikaci FM hodnocení ve fyzioterapii u pacientů se spastickou hemiparézou.

Autorka dokázala, že lze toto hodnocení využít i jako nástroj pro hodnocení efektu fyzioterapie, vlastně celého rehabilitačního procesu denního stacionáře u pacientů po poškození mozku.

Ukázalo se, že Fugl-Meyer hodnocení má své limity a nedostatky, které musí fyzioterapeut zvážit, než si ho zvolí jako diagnostický nástroj pro hodnocení stupně motorického postižení horní končetiny u pacientů se spastickou hemiparézou.

Výhodou FM hodnocení je i možnost provést dílčí kineziologický rozbor. FM hodnocení se dá využít částečně i v rámci terapie protože pohybové vzorce, které se hodnotí, jsou klíčové pro fungování pacientů v rámci běžných denních aktivit (ADL).

7. Náročnost práce na teoretické a praktické znalosti

Studentka si vyhledala velké množství zahraniční literatury a internetových zdrojů. Spolupracovala na tvorbě záznamového listu se studentkou oboru ergoterapie, kde uplatnila i znalosti německého jazyka při vyhledávání nejasností v anglické verzi FM hodnocení.

Náročnost práce odpovídá bakalářskému typu práce.

8. Výsledky a jejich analýza

Na základě zkušeností s aplikací FM hodnocení bude velkým přínosem pro klinickou fyzioterapeutickou praxi při práci s pacienty po poškození mozku. Pomocí FM hodnocení lze dokumentovat vývoj stupně funkčního motorického postižení horní končetiny.

Výsledky byly přehledně zpracovány formou názorných barevných grafů a tabulek, doplněných praktickými poznámkami studentky. Pouze bych uvítala, kdyby kasuistiky tvořily s aplikací FM hodnocení jeden celek, a nebyly vyčleněny do přílohy.

Vlastní testování s pomocí FM hodnocení trvalo 35 minut. Jednalo se o prvotní zkušební aplikaci FM hodnocení u 4 pacientů po poškození mozku, ale i o zhodnocení efektu rehabilitační intervence u pacientů se spastickou hemiparézou.

Ze zjištěných výsledků vyplývá, že se FM hodnocení dá obtížně využít u pacientů se závažnější fatickou a kognitivní poruchou.

9. Závěry a doporučení

Zvolené téma je jistě velmi přínosné, vhodné po zpracování v bakalářském typu práce, stanovený cíl se autorce podařilo splnit.

Aplikovatelnost FM hodnocení vidí autorka především ve zjištění stupně postižení motorických funkcí horních končetin u spastické hemiparézy, zejména pro zjištění efektu fyzioterapeutické intervence porovnáním stavu před započítím terapie a po jejím skončení.

Nedostatky studentka vidí především v hodnotící škále, která není sestavena pro horní a dolní končetinu zvlášť a v širším bodovém rozmezí stupňů motorického postižení horní končetiny, které neodpovídá zcela její reálné funkční schopnosti využitelné v ADL.

Možným řešením, které autorka navrhuje, je vytvořit modifikovanou škálu FM hodnocení.

Práce splňuje požadavky kladené na tento typ bakalářské práce, doporučuji ji k obhajobě.

10. Přístup ke zpracovanému tématu

Studentka projevovala aktivní přístup a zájem o danou problematiku. Na konzultace docházela pravidelně, celkový počet ústních konzultací byl 6, konzultace probíhaly i elektronickou formou.

Práce vyžadovala velmi dobrou znalost anglického jazyka, která se zúročila při práci s anglicky psaným manuálem FM hodnocení.

Ve své práci studentka využila dostatečný počet literárních zdrojů českých a ještě více cizojazyčných.

Připomínky a otázky k obhajobě

1. Jaká důležitá doporučení byste poskytla fyzioterapeutům, kteří by chtěli začít používat Fugl-Meyer hodnocení?
2. V čem vidíte největší úskalí při praktickém používání Fugl-Meyer hodnocení u pacientů se spastickou, zejména při jeho bodovém vyhodnocení?
3. Je vhodná při aplikaci Fugl-Meyer hodnocení interprofesní spolupráce, např. s ergoterapeutem?

Návrh klasifikace práce: mezi výborně a velmi dobře

Datum: 22.5. 2013

Podpis:

